

ЦАРЕГРАДСКИ ВЪСТНИКЪ

ГОДИШНА ЦЪНА

пред платима.

За Цариградъ меджидіета бѣли пята; за вонъ и въ Одесса меджидіета бѣли шестъ и половина. — Отгъ Одесса за всички-тѣ мѣста въ Россія плащася въ година-та за пресилка-та на руска-та поща 2 карбовни.

№ 313

ИЗЪВАСЯ ВСЯКА СУББОТА.

ЦАРЕГРАДЪ.

Телеграфическа депеша отъ Лондонъ, 17 Януарія, 4 часа послѣ пладнѣ, извѣстала Г-ну Вилкину че погужденія-та на Царска-та народна Банка были много удовлетворителни, че силно едно соединеніе приложило было на перви-те нейни познати уже основатели и че най послѣ вси-те записи щели были на 18 Януарія за Цареградъ да ся испратятъ.

Г-нъ Коллеръ, Австрійскій за Княжества-те комисаръ, трѣгна въ минальнъ пяткокъ за Триестъ и отгъ тамо за Виена.

Комисари-те Русскій и Прусскій Г-дѣ Вазили и Рихтофенъ трѣгнаха и они первый за Петербургъ и второй за Берлинъ.

Сирь Ерикъ Бюлверъ има намѣреніе за Сирія да трѣгне.

Молдо-Влашки Княжества.

Пишатъ отгъ Яшь до Вѣстникъ Дуна-вска звезда.

Вчера вечеръ нашый Губернаторъ получилъ отгъ Портиний-атъ министръ иностраннихъ дѣлъ телеграфическа една депеша, кой-то му заповѣда абіе да опредѣли една комисија за да отиде да приѣмне Бесарабски-те мѣста, кой-то на Молдавско ся врѣщатъ, и то ше става като полкалека, начертаніе-то на границы-те ся праве споредъ що ся бѣ рѣшило въ Парижски-те Конференци.

Депеша-та като стигна тотчасъ на со-ветъ министри-те ся собраха и рѣшиха да пратятъ тримина Бояри верховнаго одного чиновника и одного Владыка, за да приѣмне мѣсто-то за кое-то дума става.

Воиска-та, кой-то, колко-то за сега ще держи Бесарабски-те области, ще ся составлява, казувать, отгъ двѣ пешни, компанія и една компанія отгъ жандарми (казаз).

Споредъ едно писмо отгъ Галаць, писано до Французскій Мониторъ, Европейска-та Дунавска комисија поченала дѣла-та си, и пригледала води-те на Святи Георгія и на Сулина, и видѣли че води-те на Святи Георгія са широки отгъ 200 до 400 метри и далбоки отгъ 7 до 14 метри, а пакъ води-те на Сулина простирагъ ся на ширь отгъ 75 до 150 метри, и на далбочина отгъ 5 до 7 метри.

ЧЕРНА ГОРА.

Австрійски-те Вестници сообщаватъ слѣдующи-те извѣстія отгъ Кагаро:

“Черногорскій началникъ Даниль, види се да е проумѣлъ веке сега че Нота-та, кой-то до пяти-те велики Сили бѣ испратилъ, не да ся изслѣдова въ конференци-те. Такожде и предложенія-та, кой-то косвенно бѣ до-Порта-та направилъ, не са удовлетворителни. Треба убо на судба-та си да ся предаде и да тека какви заповѣди отгъ Петербургъ ще му дойдатъ, за да поправи тогда дипломатическа-а своя побѣда. Между отгъ Черногорскій

началникъ слѣдова да растурида дѣла-та, кой-то, преждный Владыка, Стрика му, бѣ направилъ. Така Цегинска-та Типографія тредѣ слабо ся держи; вси-те церковни имоти на мирія-та отивать, и духовенство-то твредѣ малка заплата отгъ Сенатъ-атъ получава. Трудности-те за границы-те между Порта-та и Черва гора, така още стоятъ, но какъ да е, Давиль остановилъ ся е въ мѣсто-то за кое-то преніе става.

ПЕРСИЯ.

Писма-та отгъ Трепизонтъ, 13 Януарія, подтверждатъ извѣстія-та, кой-то въ минальнъ листъ бѣхме дали за привземаніе-то на Бендеръ-Бюширь отгъ Англицы-те; Ето що казувать тѣя писма:

“Писмо отгъ Таврида, 25 декемврія, кое-то едвамъ вчера въ Трепизонтъ съ Ерзерумскій-атъ скороходець дойде, содержава любопытни подробности за една битва, кой-то ся случила на утренный день, абіе като Англицы-тѣ на сухо излезоха.

“Англицы-те бѣха 6,000 души пешни; 1,200 „ конница; 20 тона или комб.

и вси тѣя излезоха на сухо малко далечъ отгъ Бендер-Бюширь.

“На утренный день, Персины-те, като не рачиха, както ся види, да оставятъ време на Англицы-те да ся приготовить, удариха гы стремително.

“Абіе Генераль Сталкеръ, командантъ на Англицка-та воиска, заповѣдува да нападнать съ баионети-те си, и принуждавать Персины-те на бѣгъ да ся обжрнать, и оружія-та си долу да положатъ.

“Послѣ тая битва бѣше, дѣ-то градъ-атъ Бендеръ-Бюширь ся предаде безъ да ся упрѣ.

“Англицы-те загубиха 45 человекъ убити и ранени.

“Между умрѣли-те намѣрва ся и Бригадскій-атъ Генераль Стоибордъ отгъ 64-атъ Кралицинъ полкъ, колонель-атъ Мале, капитанъ-атъ Уодъ, и Юлтеронъ отгъ 20-атъ пешный-атъ полкъ.

Писма-та отгъ Дамаскъ, 3 януарія, казувать слѣдующе-то:

“Получихме отгъ Багдаты извѣстія, кой-то казувать че пятвадесать военни Англицки корабли стигнали предъ Бендеръ-Аббасъ, и други шесть пераходи на Бюширь.

“Англицы-те правятъ голъми предоготовленія въ Багдаты и безпрестанно купувать пшеница, брашно, ячмникъ и животни за воиска-та си.

Споредъ Ендепандансъ Белжъ, Неаполски-те работи вмѣсто да ся помирять, още повече ся размугавать. Така кафинета-та са затворили, новы заговори са ся открыли, бунтовницы отгъ парти-та Мацинова са ся появили, мнозина са ся удовили и запрѣли, даже и воиски въ Сицилія слезли.

Краль-атъ всегда ся страхуваль да не

Подписка-та ся приѣма въ Печатница-та на Першембе-пазарь въ уллицата Главани. Въ Одесса у Егъ Благородія Николая Христофоровича Пазлаузова. Въ Москва въ Редакци-та Журнала Москвитянина. Въ Букурещъ у Г-на Христа Георгіева. Въ Ибраила у Г-на Михаила Поповича.

бы да избухне бунтъ. Но ако и да ся слѣдовать тѣя движенія, тѣ не происходятъ о-свенъ отгъ распалени иѣкои главы, и тѣи можатъ да са ся умножили ко слѣдствию на смѣрть-та Парижскаго Архиепископа.

Извѣстія-та отгъ Кантонъ (Кина) са любопытни.

“Иностранни-те Консола-та, кой-то са въ Кантонъ, изгорили са ся отгъ Кинези-те на 2 декемврія. Въ тойзи градъ нищо не остановило освенъ два дома. До него день, понеже Кантонскій-атъ управитель не рачилъ никакъ да ся погоди, Англицы-те подновили неприятелски-те дѣвнія. Камиганъ Халль разсипаль зданіе-то на Гюмрюкъ-атъ, зашто-то Кинези-те убили одного Англичанина. Отгъ своя стра-на Адмираль-атъ Сеимуръ, усвоилъ друда ед-на много важна крѣпость, Французска намы-ваема, и съ баруть на вѣтръ-атъ я хвжрилъ.

Мадритъ, 10 януарія — Кралица-та Испанска сипала ся отгъ сипаница-та скарлатина называема, но немали страхъ за животь-атъ ѣ, и болестъ-та отгъ день на дань смали-вала ся.

Г-нъ Марло, отгъ Туръ Архиепископъ, най-менована ся Архиепископъ Парижски на мѣсто Г-на Сибура, кой-то, както бѣхме извѣстали, уби ся въ церква-та отгъ одного священника.

Пишатъ отгъ Виена, 9 януарія, че инструкци-те за испразненіе-то на Княжества-та отгъ Австрійски-те воиски трѣгнаха въ истый день за Букурещъ и Яшь.

Конечно-то испразненіе ще почени въ перви-те дни идущаго марта.

Вѣстникъ Норъ сообщава едно изясненіе за Протоколь-атъ, кой-то ся подписа на 25 декемврія въ Парижъ. Тойзи Документъ нищо по-ново не содержава.

Прочитаемъ въ едно писмо отгъ Лондонъ, 9 януарія, пратино до Вѣстникъ Пресъ, слѣдующе-то:

“Думо ся че тая вечеръ Г-дѣ Ротшлдь не ся склониха да ся соединятъ на Турска-та народна Банка, и не вѣрувать она безъ нѣхна-та помощь да може да ся состави.

Пишатъ отгъ Петербургъ, 30 декемврія.

“Генераль Хрулевъ командантъ на наблюдателно-то военно тѣло кадѣ Руссо-Турски въ мала Азія границы, стигна въ Петербургъ.

“Австрійски-те Вѣстници, и Краковскій Вѣстникъ Ча съ казувать че Русси-те безпрестанно дѣйствуать кадѣ рѣки-те Оксусъ, Араксъ и Каспійско-то море. Они, казувать, че разни военни тѣла варватъ подѣ заповѣди-те Генерала Хрулева, ной-то, споредъ както отгъ начало още ви казахъ, сега въ нашый уже градъ ся нахожда; они на конецъ казувать че знаятъ по-добрь отгъ Русскій-атъ Генераль Аничковъ въ Тегеранъ, и вси-те планове на Русска-та воиска. Но истина-та е че никои нищо не знае.

Графъ де Морни, сгоди ся за Княгиня Трубецкои, и ще ся вѣчае послѣ двѣ седмицы и ще ся вѣрие въ Парижъ за да стигне на отвореніе-то на законодателно-то тѣло. Тукъ много желаятъ дано да остане при нашій дворъ като посланикъ, и надѣятъ ся да го задържатъ. Онъ ако и да е председателъ на законодателно-то тѣло, може да сохрани служба-та си тукъ като посланикъ и да отиде въ Парижъ тамо за време-то, по коѣ-то камари-те отворени стоятъ.

Верже, убиць-атъ Парижскаго Архіепіскопа, излезе на судъ, и осудя ся за смъртъ. Онъ обаче даде прошеніе Императору и проси милость. Това прошеніе много добръ е писано и съ голѣма покорность. Искане обаче да докаже че онъ е голѣмъ человекъ и вина-та, коя-то е сторилъ, ималъ, рѣчи, правда да я стори. Онъ казува че Духовенство-то имало нужда да ся поправи и преобрази и избави отъ иго-то на по-верховни-те духовни лица. Най послѣ иска да го не затриятъ, ами да го пратятъ на благородно заточеніе.

Ферукъ Ханъ, Персінскій посланикъ, при Французскій-атъ Императоръ, стигна въ Парижъ, и като излезе предъ негово Величество каза слѣдующе-то слово;

“Ваше Величество!

Приятелски-те сношенія, кои-то сущестувать отъ много време между Франція и Персія, като въ ново едно обстоятелство ся подввиха, испратихъ си отъ негово величество Пресвѣтлаго Иранскаго Шахиншаха, моего Господаря и благодѣтеля да прінеся Вашему Величеству поздравленія-та моего Господаря.

То за мене голѣма честь е че посланіе-то ся случи на време по коѣ-то Франція ся обдарява съ толики небесни благодѣнія, и во-перво е славно-то възшествіе Императорскаго вашего Величества надъ Французскій-атъ Тронъ, второ е рожденіе-то Его Царскаго Высочества наследника вашего престола, приключеніе, коѣ-то е порука за продолженіе-то на династія-та вашего Величества, и причина за радостъ на вси-те Французы и на вси-те пріятели на Франція; и трето е заключеніе-то мира между Союзни-те сили и Россія въ тая столица на Франція. На конецъ, Ваше Величество, дохождамъ у Франція послѣ заключеніе-то едного трактата между Персія и силна-та Французска Имперія, дѣло, коѣ-то всегда е било предметъ надѣжди и желанія между двѣ-те Держави, цѣль камъ коя-то клониха трудове-те на управители-те и на Господари-те на двѣ-те мѣста, и коя-то съ Божія-та воля, днесъ исполнина ся намѣрва, споредъ искренно-то желаніе на Августѣйшии-те Господари на Франція и на Иранъ.”

Императоръ-атъ отговори:

“Г-не посланиче! за благополученъ ся считамъ, че вашъ Господаръ ви е упредѣлилъ да ми донесете неговите поздравленія. Когда-то бой-атъ во востокъ ся появи, съ благодареніе гледахъ да подновя стари-те наши съ Персія сношенія, и пейна-та неутралность не ны бѣ бесполезна. Днесъ похвалявамъ ся за торговскій-атъ трактатъ, коя-то ся заключи между двѣ-те наши мѣста, защото торговски сношенія, добръ остановени, за всегда стесняватъ пріятелство-то между народи-те. Со сожаленіе ся научихъ за бой-атъ, кой-то ся вдигнакъ между васъ и едного отъ най искренни-те мои Союзници. Искрено е обаче мысля ваше-то посланіе по тая часть свѣтъ-атъ, да ускорей возвращеніе-то посто на янаго едного мира.”

Негово превосходительство Ферукъ Ханъ, като представи на негово Императорско величество лица-та отъ посолство-то си, подаде му отъ страна своего Господаря, Кралевскій-атъ Персійскій брдинъ, и подароци за Императрица-та и Царскій-атъ Князь.

Писма отъ Пловдивъ сообщаватъ добра една мѣрка, коя-то Салихъ паша взелъ. Предъ нѣколко време злодѣицы нѣкои изгорили бѣха за свои цѣли Католическа-та църква. Г-нъ Канова, Павликенскій-атъ Архипастыркъ представлява ся на Салихъ паша, кому-то казва че негово Превосходительство ще внимае на жалби-те му, и че правда ще му даде, или ако не, онъ ще ся принуди да ся отнесе на по-горна-та власть. Салихъ паша обаче отговори на желанія-та му и заповѣда изгорѣна-та църква да ся созыди отъ Католицы-те, Болгари-те и Турцы-те, и това рѣшеніе похвали ся отъ синца.

Между тѣмъ знаино е какъ въ Пловдивска-та кааза има чалтицы съ оръсѣ, и чetty чалтицы работиха ся отъ Болгари безъ да имъ ся даде нѣкоя заплата. Колко-то за храна-та съ коя-то ся храниха бѣдни-те тѣя человекы, и болести-те, кои-то чалтицы-те причиняватъ, не говориме, но меджлиски-те членове Турцы и Болгари, сообразяющи ся съ Высокн-те заповѣди на Порта-та рѣшиха что-то притежатели-те на чалтицы-те, да ся споразумѣватъ съ работници-те за заплата-та, коя-то ще имъ даватъ.

Съ благодареніе извѣстваме че Вѣстникъ-атъ Србске Новине хвана пакъ да ся издава отъ Г-на Милоша Поповича. Онъ почти щемѣ да престане, но Србско-то правителство благоволи да го поддрѣпи со щедра една помощъ, и сега отъ 1-го януарія почена на свѣтъ да излиза на перва-та си величина.

БЪЛГАРСКИ ИЗВѢСТІЯ.

Прочитаемъ слѣдующе-то въ Пресъ д'Орлянь:

Получаваме едно писмо и други много любопытни подробности отъ Болгарія. Много-то матерія, коя-то имаме, не ны допроцава днесъ да изложиме вси-те тѣя документи. Долно-то писмо ще докаже колка полза существува толко за правителство-то колко-то и за Болгарск-й-атъ народъ.

Казанлъкъ, 11 януарія.

Тукъ разни важни писма ще намѣрите, и нихно-то обнародованіе не може освенъ да послужи на бѣлгарско-то желаніе. Понеже состояніе-то, коѣ-то тойзи народъ ще има въ новн-те работи, дадени отъ Хатн-Хумаюнъ-атъ ще даде голѣмо вліяніе на будуще-то на Отманско-то царство, Царско-то правителство и ма нужда голѣма да внимае на положеніе-то, въ коѣ-то православна-та църква го держи, и ако е възможно, цѣръ да му намѣри.

Болгари-те составляватъ, рѣчи, двѣ-те третины отъ жители-те на Царство-то, въ разстояніе, коѣ-то ся простира отъ Дунавски-те устия даже до Тесалия, и отъ Видинъ до Сересъ.

Ако и да говори Славянско едно нарѣчіе, тойзи народъ обаче не е Славянскн; но онъ не е нито Гречески. Но совѣмъ тѣмъ, онъ дѣятелно ся работи отъ Славяни и Грецы съ цѣль на коя-то Царско-то правителство много треба да бди.

Болгари-те са въ Европа така както Арменцы-те са въ Азія. Но първи-те имать помежду си по-малко согласіе отъ втори-те, и причина-та на това безъ сомвѣніе е вліяніе-то, коѣ-то Греческа-та църква, по злощастію, между тѣхъ употреблява.

Ако отровна-то това вліяніе, коѣ-то днесъ съ една мръжа отъ Гречески училища развито ся намѣрва, училища на кои-то повече-то учители, придобили са начала-та си въ Атннски-те и Яненски-те училища, ся продолжи, сила-та на Отманско-то царство отъ день на день повече ще ослабне.

Опасность-та, коя-то царска-та власть, треба да предвижда въ Болгарія, и противъ коя-то треба да ся бори не иде, само отъ Е-

мисари-те, кои-то ходять по мѣсто-то; но првнхожда отъ нравно-то вліяніе, коѣ-то употребляватъ учители не Болгари и Владыци-такожде не Болгари.

Като прочита нѣкой окръжно-то Патриархическо писмо, ще помысли испервенто бие и гони Славянска-та или Греческа-та пропаганда; но внимай добръ и пригледай между тѣмъ че писмо-то най много подунавски-те Болгари мжмри, и никакъ не говори за Болгари-те въ Македонія, гдѣ-то Греческо-то вліяніе повече е обладало.

На конецъ нека вниманіе на перва-та причина на зло-то. Тая злобна причина првнхожда отъ Цареградска-та Патриаршія. Средства много искусно отъ нея употребени, протиха й да уничтожи Болгарски-те Епископи за да ся ползова она сама и да растури да направи щото никоя Болгарска Литература да не може да ся развие.

Работи-те така днесъ ся намѣрватъ щото Болгари-те, ако нужда Богу да ся молятъ имать, треба да прибѣгнатъ на книги Царвни, взяти отъ Россія, и ако искать да ся тчатъ, треба да прибѣгнатъ на книги всегъ подозрителни, кои-то отъ Греція или отъ мста Славянски дохождатъ.

Така двойко отъ Славизмъ-атъ и Гречизмъ-атъ работени, Болгари-те опорстватся. Това опорство естествено причинавазвираніе на духъ-атъ, неблагоприятіе, по нѣкогышъ и малки, не противъ Высокн-те Порты, но противъ непріятели-те си, и противъ непріятели-те на правителство-то.

Но, Болгарски-те и Царски-те непріятели са человекы много хитри; и востинно като имать толика власть, какъ можать она да не са такита? нека между тѣмъ кажамъ че они не ся благодаратъ съ едно самоищцо. Тъ разгнѣвени защото Болгари-те не щать да си изнеболгарять, и да ся повиноваватъ на еднн-те нихни дѣлїя, намѣриха средство да казуветъ че са бунтовници.

Запирамъ ся тукъ и выи сега имате енигматическій-атъ ключъ на окръжно-то писмо пратено камъ Болгари-те отъ Патриарха и подписано отъ неговъ-атъ Снаодъ.

Колко-то за слѣдствіе-то, коѣ-то причини, то е много бѣдно. По нѣкой мѣста, разгнѣвеніе то противъ Патриарха и най паче противъ неговн-те дѣицы бѣ много явно.

Да ви кажа сега съ кой начинъ това писмо ся растолкува, не ми е възможно. Растволкуванія-та обаче, кои-то азъ въ Ески-Зардчухъ да ставать, послѣ като то ся прочете, составляватъ глубока една антипатія противъ плачевни-те тѣя интриги и противъ оныя Болгари, кои-то на тѣхъ орудїа ставать.

Х Подновеніе-то и успѣхъ-атъ на Българщина-та въ Търново.

(Продолженіе отъ число 311)

На 1853. Отвориса реченно-то училище. Взаименъ учитель станъ, казанннй церковенъ пѣвецъ Николай Златарски, а по-горнїй класъ поменъхтый Пеню Лѣсковскн. Това молко-то за тогази бѣше и пятно и необходимо, по добръ не можаше да бжде. Прѣподаваніе-то биваше по Ланкастерска-та Метода за долннй класъ, а за по-горнїй по раждива-та Грцка Метода, токо Славенскїй языкъ и нїщо друго, ни Аритметика, ни Географїя, ни никаква Исторїяка. Но Търновцы-тѣ до сега нї толко, радваха ся че колко, дѣто е речено до уши.

Между това Българско-то просвѣщеніе възнїюлено, распелениса уже. Млади Български рожбы, кои-то бѣхъ са прѣснжли по наука, като пчели по медъ, хваняхъ да си навѣтъ и да са настаивавать за учители едннъ тукъ други тамъ. Повече-то отъ тѣхъ бѣхъ Семинаристи, но се пакъ, отъ сѣка страна, бѣхъ по-достойни, отъ намѣрванн-тѣ по Българїя Аллїлоудѣяицы и Славенограмматїцы. Кой дѣто са засѣде отъ тѣхъ въведоха редовно прѣподаваніе, ако и не члнно то паче

Хаскою 1857 Януарія 1 й.

Господине издателю Цареградскаго Вѣстника, спѣшимъ да вы сообщимъ това слово, кое-то го сочини негово Всепреподобіе Рылскій Духовникъ Хаджи Агапіа, и го проповѣда въ церквѣ-тъ ны подирѣ Хат-и-Хумаюна, и даде голѣмо впечатлѣніе на Христіане-ты, и судихме за полезно да е, молиме вы да го вмѣстите въ почтенно вашъ листь.

Община-та на Чистіо градъ Узунджовски.

С Л О В О.

У Царскіо Хати-Хумайонъ, какъ ны е написалъ нашъ милостивый Царь со съ рака та си, мачно можа да вы го раскажа по-просто Болгарскій азыкъ, но колко е възможно ще се мжча да вы докажа да разумѣте истина-та. Азъ самъ недостаточенъ въ политическы-те работы, но като уповавахъ на кротко-то и разумно-то правителство, дерзнахъ та земахъ перото и както ми ее виде право и по-лесно, да поуча народо, писахъ; но ако да самъ нещо погрѣшилъ, моля се и предавамъ сердечно, да ме простите сички-те, за що никтоже совершенъ.

Царо е на Царство-то си, на сички-те, народы и на сички-те вѣри, колко му се намиратъ въ земля-та, като единъ баща на много челятъ. Така и единъ баща като има много сынове и като порастатъ голѣми и начнать да си навиджатъ да си праватъ душманлъжи и хванатъ сами да развалитъ бащина-та си къща; а пакъ баща-та като е уменъ почне да дри средства, да направи да се не каратъ сынове-те. Така и Царо, като има толко народы, толко вѣры подъ власть-та си, и Богъ му гы предалъ на негова-та рака да гы управлява; а Премилостивіо нашъ Царь прави должность-та си секогашъ; но ные сички-те вѣры, ако не поимаме со се сердце неговите заповѣды неговите поученія, неговите тембихи, Богъ и той заедно ще излежтъ своятъ гнѣвъ врѣзь глави-те ны, сирѣчь ще ни намрази Богъ, ще ны намрази и Царо, кое-то отъ това по-лошо нема.

На Премилостивый нашъ Царь желаніе-то му, съ малко думы да река, както разумѣхъ азъ отъ Хати-Хумаюна. Сички-те вѣри има гы неговы сынове: Турци-те има като голѣмъ сынъ, а Христіане-ты и другы-те вѣры като по-малкы сынове Аджаміи (цаиле). На голѣмый си сынъ, като на уменъ и вѣренъ, има му честь-та, а малки-те неговы синче-та, сега като пораснаха съ трудове-те на голѣмый си братъ, пока-заха се вѣрни на баща си и на голѣмый си братъ. Сега баща-та иска на малкы-те сынче-та да даде ихтибара, да гы направи равни съ по-голѣмый и да гы замещи въ война-та и въ други-те работы како-то да ся радуютъ, и съ радости да вардатъ на баща си каща-та, како-то и тіа да живѣжтъ рахатъ. Царо безмѣрни и голѣми милости показува на насъ, но само не да крѣсиме со съ умъ, да сме му вѣрни и покорни: Царо желае колко-то сме сега умни, учени, богати, примѣнени съ хубави дрехы още по-горны да ставиме. Сега колко совершаваме изметъ на вѣра-та си, сирѣчь сега колко ходиме въ церква, колко постиме, колко почитаме святы-те мѣста, тыя нѣща се да ся умножатъ, и по-много да обичаме Бога и закона Христіанскій.

Съ това така като разумѣхъ, пытахъ съ ума баща вы на техна и му рекохъ: Отче, ты като ни давашъ тоя ихтибаръ и ни правишь равни съ голѣмый ны братъ, аджаба отче нещели на Діавола на брата вы да докара завистъ? а той ми рече: небой ся чадо, за що голѣмый вы братъ вы обича, и азъ ще го вра-зума още по-много да вы обича, че: дѣто има любовь, тамо Діаволо, нищо не може да на-прави. На му рекохъ: отче азъ прихода при тѣбъ, като малокъ сынъ, опредѣленъ отъ сич-ко-то христіанство, да ты се помоля, ако е воз-можно да ны мине молба-та; А той ми рече: ка-жи си чадо желаніе-то. Азъ му рекохъ: Отче намъ стига тая честь, дѣто ни даде до сега, и споредъ наши-те аджамалджи и това ны е мно-

го и благодарни сме по долны да ны сторншь та на война ные да не идиме, за що отче това нещо е вергія на голѣмый ны братъ, а намъ е вергія да работимъ. А той ми рече: не бива сы-не не бива, братъ вы до сега тіа най голѣми изіете тегли, а вы си глѣдахте рахата, но сега като пораснахте искамы со се сердце да пома-гате на брата си и да немаме нужда отъ люд-скы хора: И така може да увардиме рахато си и ихтибаро си.

Азъ благословени христіане, думамъ и така е, за що нашій премилостивый Царь толку силенъ умъ има, како-то на старо-то време е ималь премудрій Соломонъ, кой-то е былъ Царь Еврейскіи. Соломонъ съ голѣмый си умъ до дѣ-то царува, не проля много кровь челоувѣческа. Така и нашій Царь, толко е много милостивъ и уменъ, та не иска, нито една капка кровь да пролѣе макаръ и да има отъ сынове-ты си нѣкои несмысленны, освѣнь дѣто неще да гы убива, ами иска и желае отъ голыма-та си своя мудрость, безъ наказаніе да гы напра-ви добри и почтенны да станатъ, разумѣте, на що сте се сподобили. Отъ кога е той сѣдналъ на прѣстола и отъ кога зема дюмено на Ото-манска-та Имперія у рака-та си, на каквы сла-досты ся не несладихте, миръ ли не видохте, дрехи ли не носихте и други различны салта-наты. И сега пакъ желае още по-хубаво да видите и да станете почтенны челоувѣцы а не несмысленны варваре. Нѣкои отъ христіане-ты, кои-то не можатъ право да судятъ и да разсуждавать высокы-ты истинны, могатъ да ми кажатъ: Царь-тъ е много милостивъ и добро-желателенъ, но ако бы възможно още да за-прети Турцы-ты да не ны викатъ веке гявуръ и да ны обичатъ, та да живѣеме като братія? Азъ за това нещо, пытахъ Царь-тъ втори пѣтъ въ ума си, а той ми ся отговори мало сердито и ми рече: Азъ не самъ небесный Царь, та да глѣдамъ на кой народъ е крива вѣра-та, та да го неща и да го имамъ долень; Азъ това не-що не можа да сѣда и да насилувамъ нѣкого вѣра-та си да промѣни, та тогава да го обы-чамъ! Азъ самъ земленъ Царь и на земно-то си царство управлявамъ; и като ми гы е предалъ Богъ толко вѣри въ мой-та рука, ако гы не-мамъ сички-те у любовь-та си може Богъ да ме казни.

Ето Чада любезны, разумѣте Царскы-те думы и возлюбете Турцы-те та и они васъ да возлюбеть и това е истина-та отъ сега на та-такъ. Благословени христіане, мои чада духо-вни, съ миліоне діаволи и съ миліони душмани да вы думатъ и да вы увѣривать, друго нещо да не вѣрвате, за що люто ще се изльжите, но се возлюбете съ Турцы-те и имъ отдавайте честь-та, като на по-голѣми братія, ако и да не вы си духовны братія, сирѣчь ако и да не сте еди-новѣрны. Земете оружіе-то отъ царска-та рака и наедно съ голѣми-те си братія забранете честь-та на баща си. Направете съ ваши-те трудове и съ ваше-то согласіе баща си силенъ Арсланъ и вы тогава ще станете силни Ар-сланчета и сичка-та земля ще вы воздаде честь-та. Азъ цѣлый тоя день да вы говоря, споредъ радость-та ми дѣто пріяхъ отъ ХатиХумаюна не можемъ да кандисамъ да престана. Като престанвамъ да се помолиме сички-те сер-дечно на небесный Царь и да речеме: да живѣе нашій милостивъ самодержецъ Султанъ АБ-ДУЛЬ МЕДЖИДЪ ефендимисъ. Богъ да уочи царсто-то во вѣки вѣковъ, Богъ да му даде умъ и сила да побѣди душмани-те си, както и ные да живѣеме тихо и свободно. Аминъ.

Сидовъ 1857 Януарія 6.

Господине Вѣстникониздателю! вмѣстете, молимъ вы, въ почтенный вашъ Вѣстникъ сер-дечно-то ны благодареніе къ слѣдующій нашъ благодѣтель.

Преди единъ мѣсяць получихме единъ отъ ваши-те Вѣстинцы даръ за училище-то Свята-го Николая, отъ Г-на Петрака Бибеסקа жите-ля Букурешкаго, чрезъ настояніе-то на Г-жа

ответственно на споредъ време-то, и съо-бразно съ първоначално-то състояніе на Бѣл-гарско-то образование. Каето и злочесто Тър-ново, то продължаваше да плъзне 7 год. все на едно мѣсто, дѣто бѣше са крачнало отъ първья часъ. Каторкаше ся съ Грамматика-та Мразовича Попытаче белкимъ нѣ-кой че за що Търновцы-тъ да не са постаражъ да по-добрь успѣхъ на училище-то си? Е, браствковцы, ако че съмъ принуденъ да дамъ отговоръ, то трѣба да изрекж истиниъ кой-то-му ще докачи противъ шеніе-то имъ нѣкои-ца, право тя е горчива, но тя е вѣрна и азъ неможъ да ѣж замълж. Довольно сме при-мѣчавали по-тайны-тъ коварства на тѣзи умразни хора, кои-то исхабихж злато-то вре-ме на толкоз' Български рожбы и отбутнажъ по-вадъ възрожденіе-то на образованіе-то.

Двама сж виновници-тъ . . . и азъ нема да са посвениж, при вѣрни доказателства, да не отгряж мръсно-то поведеніе на одного-то, и Адеж-тъ политикъ на друго-то. Пеню Давидовъ, първый учитель на Търновско-то училище заслужи чеше признателность отъ сички благомысличи Търновцы ако не бѣ са ласкомилъ толкоз' за интересъ и ако не бѣ са толкоз' повелъ по улжтванія-та на зловныя и неукомонья враждебниъ на Българско-то про-свѣщеніе. Пеню направи това за кое-то по-тоство то ще го мжмре като мръсенъ издай-никъ. *) Вторый и главныя Рѣтовникъ, азъ, не бѣхъ го вареклъ по име ако да са неви-ждаше че и до днесъ са мжче за да угнѣтвая успѣха на образованіе-то и да разтройва до-бронамѣренны-тъ ирѣдпріятія на Търновчаны-тъ относительно къмъ училища-та. Той е отъ общи-тъ Българоненавистницы, на кого-то за-званіе-то азъ гологлавъ споменувамъ, но на кого-то гнусны-тъ злобы и мръсны-тъ интри-гы не можъ освѣнь съ отвращеніе да изразж. Не ма е грижа че той и приверженницы-тъ му ще ма намрызятъ, но азъ треба да са о-правдажъ предъ невинны-тъ си сограждани че обясненіе-то ми не происхожда ни отъ на-глость нито отъ пристрастіе; исканіе-то ми е да обяснж, че този на кого-то възлагатъ тѣ, попеченіе-то на просвѣщеніе-то си, кого-то гледатъ че толкоз' ради (чаластисва), слад-ко приказува, умно съвѣтува и ужъ ирѣдетоя-ва, той, думамъ е заклетъ изедникъ на Бѣл-гарско-то просвѣщеніе. Повече не можъ са о-бѣсни, безъ да не подпаднж въ опасность, въ-нож-то толкоз' лесно може да ма срупае то-зи искусный интригантъ. Но готовъ съмъ да страдамъ и най голѣмо-то зло на свѣта, като изяснявамъ неговы-тъ коварства, ако че уга-ждахъ какъ сограждани-тъ ми ще познажтъ заблужденіе-то си. Слѣдува.

*) За доказателство на това прилагамы слѣдующи-тъ стихове сочинени отъ одного бывшаго неговъ ученикъ.

О, болнаво, лихо Пени!
Тукъ какъ стѣли стоя кракъ
Да прѣдавашъ намъ учені
Азъ останяхъ цѣль протакъ.
Да сми двама изгубени
То са види амчи какъ:
Съ гарванлъжъ сте вы дарени
Споредъ васъ и азъ дивакъ.
Ты ма учишь трицы млени,
Азъ напѣдвамъ като ракъ;
Не отличашъ ты отъ мени
Двама правимъ цѣль протакъ.
Твой-те Стихове са мени
Мой-те бю т ю в і и пакъ
Ный сми двама прославени
Като пате подъ калпакъ.
У градина сичко вѣни
Да са върнишь чака пакъ
Зелі чупки, патладжени
Да кунаешъ, о, Дуракъ!
Азъ съсь свое-то ученіе.
Да съмъ малко по-юнакъ
Шж намѣрж хлѣбъ за мене
Я ковачинъ я табакъ.

Мѣдничаровъ,

РАЗМЫШЛЕНИЯ

(Продолженіе отъ число 312.)

Никъ Христовъ; този Вѣстникъ принесъ неопи- санныя радости на наша-та бѣдна Махала, коя- то до сега не е имала нити една Вѣстникъ, и като получи сега драгоцѣнный даръ, радвасе неисканно и се събиратъ секоя недѣля во училище-то, да слушатъ прочитаніе-то му, отъ кое-то се благодарятъ и думатъ: Богъ да по- живи Г-на П. Бибеска, кой-то ны удостои да гледаме и нѣй като на огледало работи-те, кои- то ставатъ по свѣта. Дано Богъ побуди дру- ги такива благодѣтели, да се смѣслятъ за та- кива бѣдни мѣста и сиромашки училища като наше-то, кое-то има само четири голи стѣны и до 100 дѣца сиромашки, кои-то нѣматъ по- трѣбны-те книги, нити бѣдни-те имъ родители иматъ съ какво да имъ купятъ. Дано се со- жалеть за такива бѣдни и други благодѣтели и книгоиздатели, както се сожали и Господинъ А. Е. кой-то ны испраца една Библиотека, кой-то очекуваме съ голѣмо желаніе и неопи- санъ радость. Но дано се смилеть и други кни- гоиздатели за потребности-те на наше-то учи- лище. Нѣй като гледаме, че въ Цариградъ се напечатана разны Български книги, секога се надѣваме, дано се покажи отъ нѣкадѣ и другій благодѣтель като Бибеска, и като А. Е. къмъ наше-то училище.

Снщовъ крайненска-та махала отъ училище-то Святаго Николая.

Г-не И. Цариградскаго Вѣстника!

Много пжтя съ голѣмо благодареніе прочетохъ въ вашей-тѣ листъ Ц. Вѣстника изло- женія востина достопохвалны и примѣры Бо- гоугодни, кои-то струватъ наши-те соотечест- венници Българи къмъ наши-тѣ во обще въ Българія училища, като посвѣщаватъ доволно книжници или Вѣстници за училищны-те кни- гохранителници. — А ны тукъ съ ревность само слушае и поглеждаме наше-то; на всяко училище глѣдаме въ Вѣстникъ-тѣ да са отъ день на день умножаватъ и убогаватъ училищны- те книгохранителници за по-добро-то и по- скоро-то образование на Българскы-те юношы; А пакъ наше-то училище ако и да е приамо совсѣмъ другъ образъ и добръ редъ, обаче е много оскудно отъ потрѣбны-те вему книжки. Наша-та тукъ училищна книгохранителница отъ какъ са е направила и не е добила ни е- дна книжка, коя-то да е харизана или купена за наши-те тукъ Българскы юношы, кои-то всякъ день обикалятъ и въ неж ничто друго не намиратъ освенъ 1. тѣло красноисателны таблицы подарокъ отъ нашего благодѣтеля Г. Савва И. Доброплодный, кои-то като употре- бихме не остана нищо! Въ много книги намѣ- рихме да е имало Жеравненско-то наше училище подарокъ книжници, но гдѣ останаха и гдѣ про- паднаха незнайме. А сега добръ бы было и на наши-те соотечественници ученолюбивы Же- равнени да послѣдуютъ добродѣтельны-те ли- ца по другы-те мѣста да сторятъ мило сърце, и къмъ таж на наше-то училище книжна оску- дность, и да го улеснятъ на по-добро-то на- прѣднованіе поне съ каква годи книжница за сиромашки-те въ него дѣцѣца.

Умоляваме прочее и други-те наши бла- годѣтели, кои-то непрестанно посвѣщаватъ всякаковъ видъ Българскы книжници на наши- те ввредъ Българскы училища, та дано наше- то училище не забравятъ, като ны спшчатъ въ число-то на добры-те и Боголюбивы-те тѣ- хны дѣла. О ученолюбивы мой соотечественни- цы! търговцы, еснафи, овчари и проче, види- тели и друго попеченіе имать хора-та, къмъ тѣхны-те училища! Четохъ пжтникъ-тѣ что дума; кой-то праведно похвалява ваша-та ре- вность къмъ учение-то, радвамъ са и азъ про- чее като часть на мое-то отечество, като глѣ- даме голѣмо-то ны желаніе къмъ учение-то и това желаніе ако са востинна продължи за много време то ще вдигне неже-та и корі- ски-те магли, отъ очи-те на наши-те Же- равненски рожбы, дай Боже. !!!

С: Вълковъ.

Въ Жеравна 1857 Јанн. 14-й.

Отъ нѣколко години на самъ Българскій народъ намѣрваше се въ единъ духовенъ кри- зисъ, въ едно преобразование Духовно. Въ та- ково едно състояніе кога достигне единъ на- родъ чувствува нравственно изнеможеніе и не- рѣшителность и эмпирически-те начала сж не- обходими за да го подкрѣпжтъ и увѣрятъ въ благополучна-та му будущность. Предъ нашия народъ открыва се сега поприще пространно и пълно съ благи плодове отъ водвореніе-то на науки-тѣ, искусства-та, художества-та и про- мысленность-та, кои-то съставляватъ благопо- лучіе-то на Запады-тѣ и сѣверны Европей- ски народы. Воистина то не е лесно, и въ е- динъ краткъ періодъ нѣй не можеме водвори и распространи у насъ сячко това, кое-то мо- же да ны уподоби съ Европейцы-тѣ и слѣдо- вателно за да живѣеме и нѣй като тѣхъ единъ животъ разумночеловѣскій, не, не е лесно, за- щото единъ юношъ да се образува съвершен- но не стигатъ дасяты и пятнадесять години, а на единъ цѣль народъ малко сж и два живота челоѣческы. Но съ сячко туй не треба да се отчайваме, защото на готово имаме все това у просвѣщенны-тѣ народы, кои-то въ растояніе на много столѣтія чрезъ многотрудны опыты и превраты достигнаха до сегашна-та си сте- пенъ да сж образецъ и примѣръ и учители в на най далечны-тѣ народы на земж-тѣ. Исто- рія-та на Англія, Франція и Германія, а особен- но Исторія-та на възрожденіе-то на науки-тѣ и искусства-та и художества-та въ Европж до- казватъ ны ясно въ каква безпрестанна борба се е находилъ челоѣческій разумъ съ народ- ны-тѣ предубѣженія и суеверія и какви гоне- нія сж претърпели тогашны-тѣ Геніялы мж- жи жрецы-тѣ на Музы-тѣ. Но на конецъ исти- на-та Философія надви вездѣ и сега утѣштел- но е да съзираме всеобщія Хуманитетъ че се стреми да съедини всички-тѣ народы въ единъ челядь и да осуществи първоначална-та цѣль на създателя, като отдава на Европееца, див- ныя Американецъ, Африканскій Готентотъ и Азіатскій Монголъ и проч. общечеловѣчески правдинны и съ това опровергава кривы-тѣ А- ристотеловы сужденія за предназначеніе-то на челоѣчески-тѣ племена. Пословица-та дума съ единъ камъкъ дуваръ не става. За туй у про- свѣщенны-тѣ вароды искони даже до днесъ всѣ- ко едно предпріятіе въ науки-тѣ искусства- та художества-та много или многочисленны в тѣ имать на попеченіе-то си сѣка една от- расль въ науки-тѣ искусства-та и проч. Тѣзи съдружества като представители и главны дви- гатели на просвѣщеніе-то и благосъстояніе-то на своя народъ и на свое-то име обезсмертятъ и вѣчны благодѣтели и на своя народъ и на други-тѣ праведно се наричатъ. Отъ това и гледаме у просвѣщенны-тѣ народы общества или дружества съставины сѣко съ една осо- бенна цѣль на примѣръ дружества Философи- ческы, Епистимоническы, Медицинскы и Истори- ческы. Други общества за изящны-тѣ искусства и художества какви-то сж живописа, скульпу- рата, и музыка-та и поезія-та и на конецъ различны-тѣ дружества и компании за разлі- чны-тѣ отрасли на народна-та промышлен- ность и производство, като за земледѣліе-то, скотоводство то, плантази-тѣ, мануфактуры-тѣ, желѣзны пжтница и паракодны съобщенія и п. Кои-то съставляватъ главны-тѣ источници на народно-то имъ богатство. Но тука треба до- бръ да дадемъ вниманіе на едно нѣщо че безъ науки-тѣ, нещаха да существовать нито фа- брики за мануфактуры и други производства, нито желѣзны пжтница нито паракоды. Кому не е извѣстно че двѣ-тѣ науки Физика-та и Химія-та и други-тѣ естественны науки отъ начало-то на този вѣкъ преобразиха и съвер- шиха производство-то на мануфактуры-тѣ и у- лесниха съобщеніе-то между народы-тѣ. Днесъ западна Европа а особито Англія и Франція взумватъ ны съ свои-тѣ дивны произведения

кои-то се потребаватъ въ общежитіе-то. Не продаваме на Европейцы-тѣ суравы матеріалы, и ги купуваме пакъ отъ тѣхъ изработены, тогасъ не купуваме вече матеріалы тѣ въ тѣ хна-та вещественна цѣнность, но ги купуваме десять и пятнадесять ката по-сжко, защото плащаме праведна данъ и на искусства-та и художества-та, кои-то сж дали форма и поле- зность на суровыя матеріалъ. Подиръ това н- ди не се кланій на науки-тѣ, искусства-та и художества-та. Подиръ това думамъ кой родъ- любивъ и разуменъ Българинъ може да бѣдъ равнодушень къмъ просвѣщеніе-то. Безъ про- свѣщеніе, безъ науки и художества не може н- то цѣль народъ, нито въ частности челядь да бѣди истинно благополучень на земж-тѣ. Да не рече нѣкой, че вещественно-то богат- ство не зависи отъ просвѣщеніе-то, защото днесъ днесъ най просвѣщенны-тѣ народы н- най сж богаты, а кога единъ народъ ведъ- животь пассивень т. е. страдателень и е на- шень отъ собствена производителна дѣятел- ность, ако и да разбогатѣ случайно, както Испанцы-тѣ послѣ откритіе-то на Америка скоро пакъ осырмашава, отъ свои производ- телны сикы, и полка лека предава си богат- ство-то на други народы въ мѣна на онѣи на- ша съ кои-то има нужда да удовлетвори на- шейски-тѣ си потребности; та и паденіе-то на Польша отдава се и справедливо на растро- вство на произв. чительны-тѣ нейны силы.

Слѣдува.

Сега като печатиме дадохъ ны единъ программъ. На Царско едно военно учили- ще въ кое-то българи ще ся приемнатъ за да ся учатъ. И тойзи программъ до недѣля на пространно ще изложиме.

Цѣна-та на пары-те въ Цариградъ.

26 Јануарія.

Жълтица кремидъ.	58
Двайсе франки.	98
Англійска лира.	123 1/2
Турска лира.	111 1/2

Книги-те, кои-то долу излагаме, не оста- наха, и нѣкой отъ тѣхъ совсѣмъ ся исчерпиха. Того ради извадихме исчерпени-те и смалихе цѣна-та на библиотека-та на гр. 180 за чети- ры-тѣ тѣла. Купувайте убо, вѣй любочитатели защото послѣ много ще търсите тѣя книжки и не ще ги намѣрвате.

Книги за продаване.

Енциклопедія.	Гр.	25 —
Всеобща Исторія.		12 —
Павель и Виргинія		8 —
Хижа Индійска.		3 —
Кавкаски пленници.		3 —
Совѣти за неправны-те жени.		4 —
Рзговори Вѣроисповѣдни		8 —
Нравни и Исторически		8 —
Отговоръ за Божи-Гробъ.		3 —
Нѣколко мысли за българ.		3 —
скій языкъ		3 —
Българска Исторія.		3 —
Памела.		6 —
Училище за дѣца-та.		8 —
Букваръ.		2 —
Хат-и-Хумаийонъ, относящійся на хри- стіаны-те и други-те подданицы на Отоманска-та Имперія.		3 —
Тія книги составляватъ едно тѣло на мал- ка една болгарска библиотека и продаватъ се на поедна споредъ горна-та цѣна, и струватъ всички-те.		90 гр.
Но ако купи нѣкой всички-те из- едножъ сирѣчь едно тѣло на малка болгарска библиотека оставаме ги за		80
Ако купи двѣ библиотики оста- вавме ги за		140
Ако купи три библиотики, оста- вавме ги за		180
Ако купи четири библиотики, оста- вавме ги за		200
Церковный Апостолъ.	Гр.	70

ПЕЧАТНИЦА Ц. ВѢСТНИКА,